

PEDAGOGIEM

Karjeras vadības prasmes ir svarīgas, lai nodrošinātu konkurētspēju Latvijas mainīgajā darba tirgū. Saskaņā ar Eiropas Mūžilga karjeras atbalsta politikas tīkla skaidrojumu, karjeras vadības prasmes ir kompetenču (zināšanas, prasmes, attieksme) kopums, kas cilvēkiem jebkurā dzīves posmā ļauj veidot savu mācību un darba dzīvi. Zināšanas, prasmes un attieksme ir saistītas ar pašorganizētību, mācību un karjeras vadību.

Karjeras izglītība un karjeras vadības prasmes tiek integrētas visā pilnveidotajā mācību saturā – mācību priekšmetu stundās, klases stundās un interešu izglītībā. Tās skolēniem dod iespēju atklāt, attīstīt un pilnveidot savas stiprās puses, realizēt intereses, mācīties darot, skaidri apzinoties katras darbības sasniegtos rezultātus, kā arī saņemt pilnvērtīgu atgriezenisko saiti.

Jebkura mācību priekšmeta saturā ir iespējams iekļaut tādas karjeras vadības prasmes kā pašizpēti, darba pasaules iepazīšanu, izglītības iespēju apzināšanos, lēmumu pieņemšanu.

Metodiskie materiāli

- Lai palīdzētu izzināt profesiju pasaules dažādību, 1.-6. klašu skolēniem ir izstrādāta digitāli interaktīva spēle “**Kļūšu par profesionāli**”. Spēle ir pieejama tiešsaistē parprof.lv.

- “**Kompetenču pieeja karjeras izglītībā skolā**”

Rokasgrāmata skolotājiem (karjeras metodiskajā kabinetā)
I.Lemešonoka. Apgāds Zvaigzne ABC, 2018.

- Integrēto mācību stundu piemēri mācību priekšmetu skolotājiem (mācību joma + karjeras izglītība)**

<https://drive.google.com/drive/folders/1uOeUCnC6p1GyuzbAd6iObZOen6nfdh9v?usp=sharing>

- Karjeras atbalsta materiāli klašu audzinātājiem**

Sākumskolas klasēm

<https://docs.google.com/document/d/1E1eMh-rx9JEypuis0LsGhZiyzb9yT2CA38gqihTcv8U/edit?usp=sharing>

Pamatskolas un vidusskolas klasēm

https://docs.google.com/document/d/16smGF6H6wRLv_W7mpe8k2sK8aE5OO8nUabIJB0Gnko0/edit?usp=sharing

- **Videofilmas par karjeras veidošanu un tālākizglītību:**

[Zaļais pipars 1](#)

[Zaļais pipars 2](#)

[Zaļais pipars 3](#)

[Zaļais pipars 4](#)

- Animācija 1 - medicīna/māksla

<https://www.youtube.com/watch?v=iDtvRVnTGaM>

- Animācija 2 – sociālie tīkli

<https://www.youtube.com/watch?v=kV-J2gEuO8>

- Animācija 3 – uzņēmējs/galdnieks

<https://www.youtube.com/watch?v=DPZGzVYcKfE>

- **Testi**

<https://karjerasmateriali.lv/testi-par-karjeras-izveli-personibu-interesem-2/>

Dažādi noderīgi karjeras testi.

<https://testi.niid.lv/>

4 testi, kuri interaktīvi palīdzēs noskaidro savas intereses, spējas un vērtības (piemērotāki pamatskolēniem).

<https://www.nakotnesdarbs.lv/>

Tests – MI asistents, kurš palīdzēs atrast profesijas, kuras vislabāk atbilst tavām interesēm, atklāt prasmes, kuras būs nepieciešamas tavā izvēlētajā karjerā, apskatīt iespējas, kuras šobrīd ir pieejamas tavā izvēlētajā karjerā.

<https://karjerastests.rsu.lv/>

Tests, kurš palīdzēs saprast personības tipu un atbilstošākās profesijas.

<https://pasizpete.rtu.lv/>

Džona Holanda pašizpētes tests (karjeras izvēles plānošanai).

<http://tests.dreamfoundation.eu/career-test/page1?locale=lv>

Tests palīdzēs labāk saprast sevi un savas rakstura iezīmes.

<https://job-futuromat.iab.de/en/> (angļu val.),

Tests, kurš ļaus saprast, cik ļoti tava nākotnes profesija ir pakļauta robotizācijai.

<https://www.16personalities.com/free-personality-test> (angļu val)

16 personību tests, kurš palīdzēs iepazīt savu socionikas tipu, tā raksturīgākās iezīmes, veiksmīgas sadarbības un karjeras iespējas.

Ieteikumi pedagogiem (D., paed., karjeras konsultante I.Lemešonoka):

- **saskatīt**, ka nav “sliktu skolēnu”, bet ir jomas, kas skolēnam padodas labāk, to ietekmē viņa personības tips un dabas dotie talanti;
- **pievērst uzmanību**, kuros mācību priekšmetos skolēnam ir dotumi un visaugstākie sasniegumi;
- **kliedēt stereotipus** par “vecu labo” pieeju: skolēns ir labs, ja viņš gūst augstus sasniegumus visos mācību priekšmetos;
- **mudināt** skolēnus maksimāli ieguldīt darbu savu dabas dotumu un stipro pušu attīstīšanā;
- **palīdzēt** skolēnam izvērtēt savas gaidas un saprast, vai tas, ko “es gribu”, ir arī tas, ko “es spēju”;
- **izskaidrot skolēniem**, ka pirmais solis karjeras izglītībā ir sevis izzināšana, kas ietver arī temperamenta apzināšanu, saprotot, ka katram temperamentam var pielāgot atbilstošu profesionālo jomu;
- **izskaidrot skolēniem**, ka radoša pieeja ir viena no veiksmes atslēgām karjeras attīstībā jebkurā profesionālajā jomā, tādēļ radošuma izmantošana ir īpaši svarīga karjeras izglītības satura apguvē;
- **aicināt palīgā** profesionāļus, kas pārzina karjeras vadības jomu.